

Cibernàrium

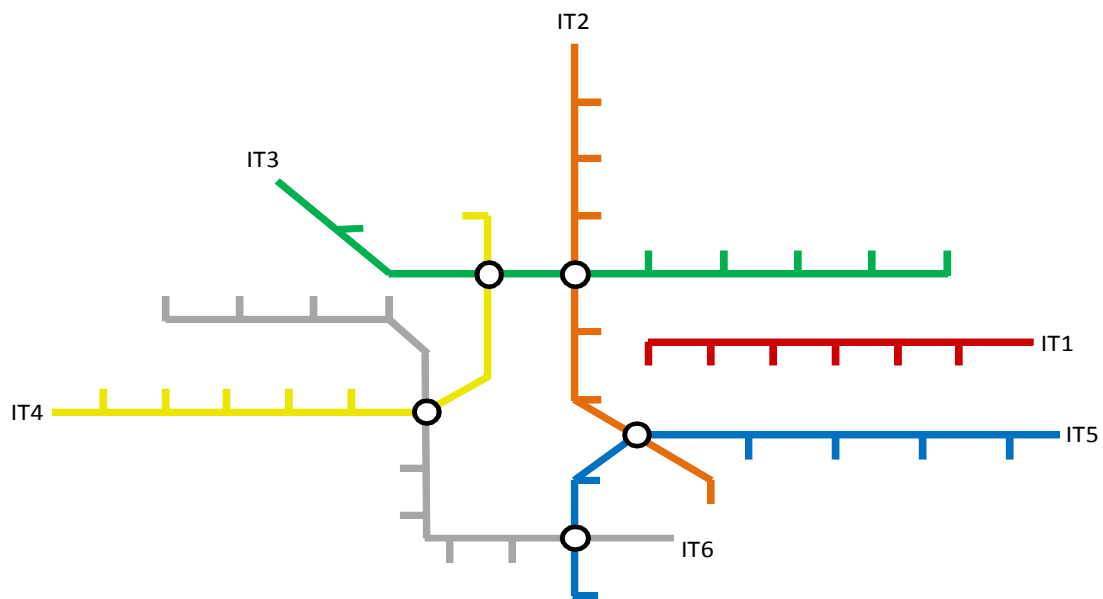
Itinerari bàsic 5

Aprendre , compartir i treballar a la xarxa

Material de referència

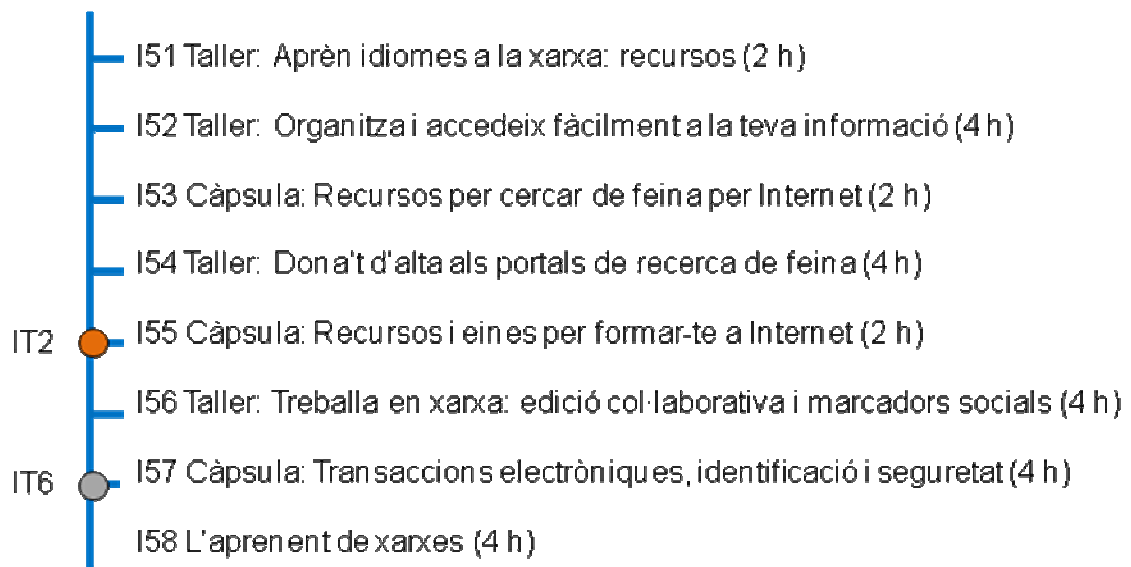
Document per a l'estudiant

Mapa dels itineraris

Activitats de l'itinerari 5

Itinerari 5: Aprendre, compartir i treballar a la xarxa

Itinerari 5: Aprendre, compartir i treballar a la xarxa

Índex	de	continguts
Itinerari 5: Aprendre, compartir i treballar a la xarxa		2
Activitats de l'itinerari 5.....		3
Introducció.....		4
Mapa conceptual.....		5
Conceptes generals		6
Aprentatge informal o invisible.....		6
Aprentatge virtual (e-learning)		7
Entorns virtuals d'aprenentatge		7
Entorns personals d'aprenentatge (EPA)		9
Recursos i eines.....		10
Repositoris educatius oberts i altres recursos		10
Altres recursos		11
Xarxes socials.....		12
Cursos gratuïts.....		13
Altres eines		15
2. La gestió i personalització de la informació		16
Agregadors i lectors de continguts.....		16
Marcadors socials		18
Escriptoris virtuals		21
Calendaris i organitzadors de tasques.....		23
3. Les eines de treball col·laboratiu.....		26
Els magatzems virtuals		26
La configuració de les eines per compartir la informació		28
Ofertir la capacitat de modificar o esborrar dades i documents		29
La sincronització de la informació.....		31
El treball col·laboratiu, el teletreball i la mobilitat		32
4. Recursos temàtics.....		34
L'aprenentatge d'idiomes		34
La cerca de feina.....		35

Introducció

La xarxa ens facilita la possibilitat d'accedir a diferents recursos i eines que ens permetran adquirir nous coneixements i a la vegada millorar les nostres competències professionals. En aquest sentit, la societat de la informació i del coneixement ha modificat el concepte tradicional de formació, en el qual invertíem un període específic, la major part de la nostra infantesa i joventut, previ a la incorporació al món laboral.

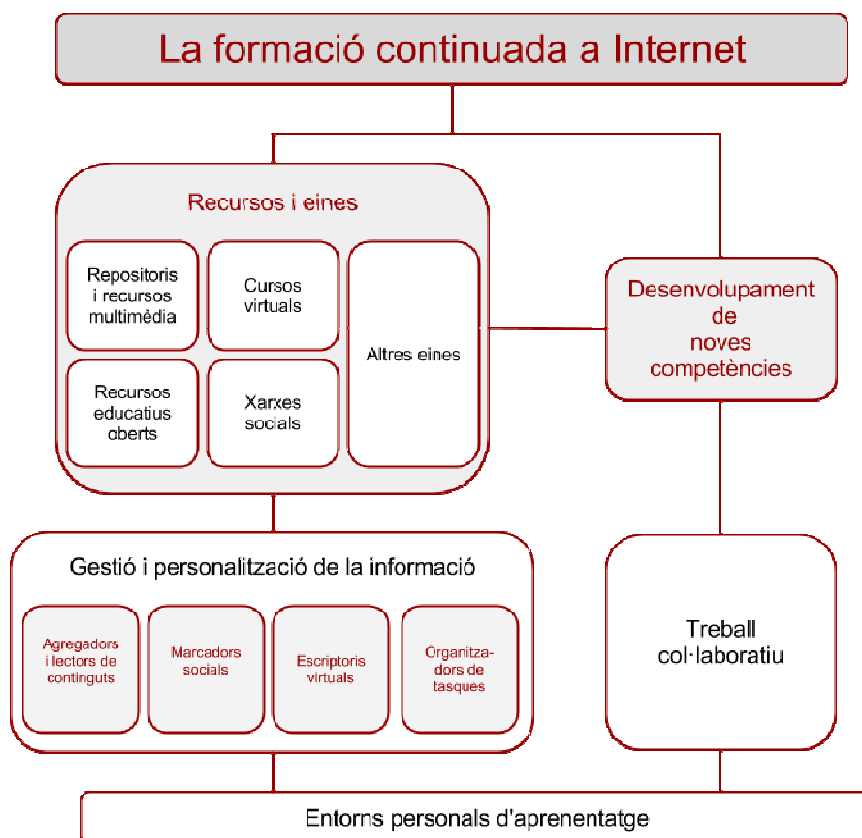
Actualment, els nous models productius demanen ciutadans que siguin capaços cada cop més d'adaptar-se als canvis i que tinguin facilitats per fer front a possibles reptes. A més, l'adquisició de la pròpia competència tecnològica o el domini de l'anglès són considerats elements claus en molts sectors d'ocupació.

Per altra banda, Internet fomenta el desenvolupament de determinades habilitats, fins ara oblidades a l'ensenyament tradicional com la col·laboració, la creativitat o la participació activa, entre d'altres.

D'aquesta manera, l'educació permanent passa a ser un element clau per assolir les transformacions del món laboral i la xarxa esdevé també una eina que promou noves tipologies de formació. Amb modalitats com l'ensenyament virtual (*e-learning*) els processos d'ensenyament i aprenentatge es flexibilitzen i no es limiten a un espai i temps determinats sinó que permeten l'adaptació a les nostres necessitats. La personalització és doncs un altre element que caracteritza la formació a la xarxa donat que l'individu pot seleccionar i triar els recursos segons siguin els seus interessos o estils d'aprenentatge.

Conèixer aquests recursos així com les eines que permeten organitzar la informació que fem servir habitualment i les característiques específiques del treball col·laboratiu a la xarxa seran alguns dels elements que ens ajudaran a assolir noves competències.

Mapa conceptual

1. La formació continuada a Internet

Conceptes generals

Aprentatge al llarg de la vida (o *Long Life Learning* en anglès)

L'aprenentatge o **formació permanent** és la "constant, voluntària i motivada" recerca del coneixement ja sigui per raons personals o professionals. Per tant, no només millora la inclusió social, la ciutadania activa i el desenvolupament personal, sinó també la competitivitat, la inserció laboral i la millora de la productivitat.

Aprentatge informal o invisible

Aquest concepte fa referència a tot aquell tipus d'aprenentatge que es realitza al marge de la **formació reglada** (aprenentatge reconegut oficialment, per exemple els cicles d'educació primària, secundària, la formació professional i les titulacions universitàries) i **no reglada** (activitats i programes formatius no acadèmics).

És a dir, serien tots aquells processos que podem realitzar en altres contextos diferents a l'educatiu però que també formen una part important de la nostres habilitats i la manera en la qual aprenem. Aquest tipus d'aprenentatge es pot donar en l'àmbit familiar, lúdic o laboral, entre d'altres.

Il·lustració 1: Llibre electrònic. Autoria: Johan Larsson.
Obra sota llicència CC Reconeixement 2.0

La xarxa possibilita fer aquest tipus d'aprenentatge visible i compartir-ho amb altres persones: un exemple són els nombrosos casos de blocs especialitzats en aficions o temes d'interès personal que guanyen popularitat i en ocasions poden arribar a convertir-se en sortides professionals. Aquests blocs, a més, permeten la interacció amb altres usuaris que tenen els mateixos interessos i poden arribar a convertir-se en xarxes informals d'aprenentatge.

Aprentatge informal

Alguns exemples són:

<http://www.isasaweis.com>

<http://ricosinazucar.com>

<http://www.elblogsalmon.com>

Altres exemples es poden consultar a:

<http://www.ciudadano2cero.com/seleccion-blogs-exito>

Nous models d'ensenyament-aprenentatge

L'aprenentatge ja no pot ser dividit en un lloc i temps per adquirir el coneixement (l'escola) i un lloc i l'hora d'aplicar els coneixements adquirits (lloc de treball). En canvi, l'aprenentatge pot ser vist com un procés que té lloc de manera contínua a partir de les nostres interaccions diàries amb els altres i amb el món que ens envolta.

Aprentatge virtual (*e-learning*)

L'aprenentatge virtual (en anglès *e-learning*) és la manera d'accedir al coneixement mitjançant les **tecnologies de la informació i la comunicació (TIC)**.

Dins d'aquestes tecnologies estarien **Internet**, els **recursos multimèdia** o els **simuladors**. Amb aquest tipus d'aprenentatge s'aconsegueix tenir un **alt nivell d'accessibilitat** i fer desaparèixer qualsevol barrera espai-temporal i, com a conseqüència, pot fer arribar els continguts a molta **més gent**.

Característiques de l'aprenentatge virtual

- És un sistema d'aprenentatge basat en la web i d'ús creixent no només en l'àmbit educatiu, sinó també en l'àmbit professional i empresarial.
- Amb l'ús dels serveis d'Internet (correu electrònic, fòrums, videoconferències) es permet el treball i la interacció en grups com a l'ensenyament presencial.
- Fomenta un major grau d'autonomia i la participació activa de l'alumne en el seu propi procés d'aprenentatge
- Facilita la introducció d'un nou rol del docent com a guia o orientador en contraposició al rol tradicional com a transmissor del coneixement.
- Es pot compaginar de manera més eficient amb altres responsabilitats laborals i/o socials.
- L'organització dels cursos és més fàcil i més flexible.
- Es poden capacitar més alumnes en menys temps.
- Facilita el manteniment i actualització dels continguts i la seva distribució.
- És un complement eficaç per aquelles activitats que es realitzen de manera presencial.

Entorns virtuals d'aprenentatge

Són plataformes que serveixen per crear cursos en aules virtuals. La seva finalitat és gestionar l'aprenentatge a distància o complementar l'aprenentatge presencial.

Els entorns virtuals d'aprenentatge permeten al professorat presentar tota mena de materials educatius en format digital (interactius o no), fer el seguiment de les activitats realitzades pel seu alumnat, intercanviar amb el mateix informacions, consells, etc. i, finalment, portar un registre de les seves activitats i gestió de les qualificacions.

L'alumnat, per la seva banda, pot consultar en tot moment els materials dels cursos, comunicar-se amb el professorat i amb la resta d'estudiants.

Il·lustració 2: Entorn d'aprenentatge moodle.

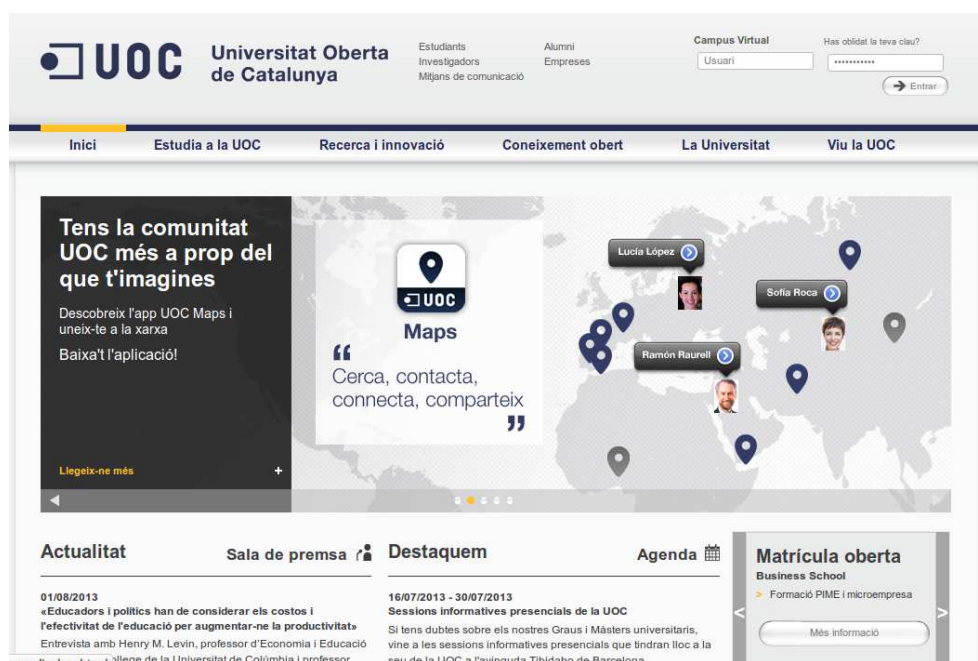

Un entorn virtual d'aprenentatge

Moodle, és un dels entorns virtuals més utilitzats, fet amb programari lliure i que disposa d'una activa comunitat en català.

Els entorns virtuals d'aprenentatge són utilitzats actualment per nombroses institucions de diferents nivells educatius i també en moltes companyies per implementar programes de formació continuada.

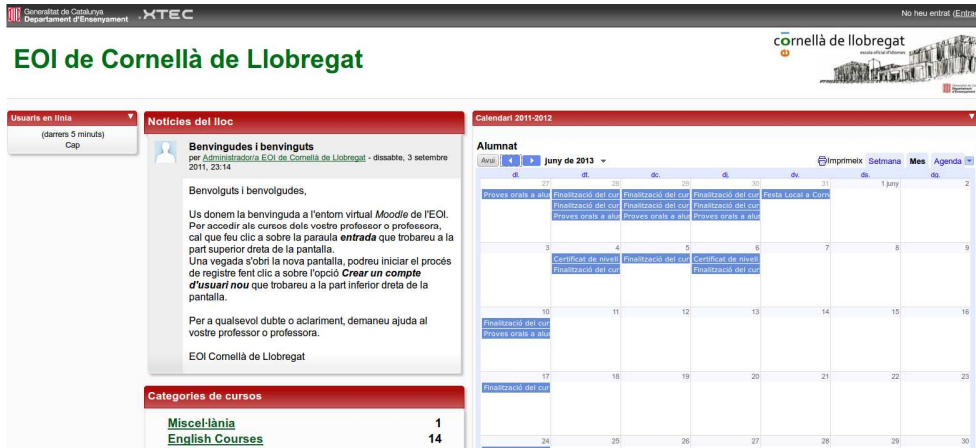
Un exemple seria la UOC, la Universitat Oberta de Catalunya, universitat pionera a l'estat espanyol en oferir tota la seva oferta formativa en la modalitat d'*e-learning* a través d'un campus formatiu virtual propi.

Il·lustració 3: UOC, entorn virtual d'aprenentatge

Les característiques dels entorns virtuals d'aprenentatge són:

- Tot i que també poden ser entorns oberts, en molts casos requereixen d'una identificació individual per accedir-hi: habitualment un nom d'usuari i contrasenya que proporciona la institució que organitza l'activitat formativa un cop formalitzada la inscripció per part de l'alumne.

Il·lustració 4: Entorn virtual d'aprenentatge de l'EOI de Cornellà de Llobregat

- L'alumne pot personalitzar el seu perfil (el funcionament seria similar al d'una xarxa social) amb una fotografia i dades personals.
- Inclouen eines que faciliten la comunicació entre alumnes i professors com la missatgeria privada, els fòrums o els xats, entre d'altres.
- Disposen de recursos per incloure materials de consulta en diversos formats (text, imatge, àudio, vídeo)
- Inclouen eines per a que l'alumne pugui planificar el seu procés d'aprenentatge.
- Permeten enviar tasques individuals o grupals per a la seva avaluació
- Faciliten recursos als docents per fer el seguiment de l'activitat i avaluar les activitats que realitzen els alumnes.

Per participar en un curs que es realitzi a través d'un entorn virtual d'aprenentatge no cal que l'alumne tingui uns coneixements específics, però sí que és recomanable que es familiaritzi amb les eines que es faran servir a la plataforma per tal de treure'n el màxim profit possible.

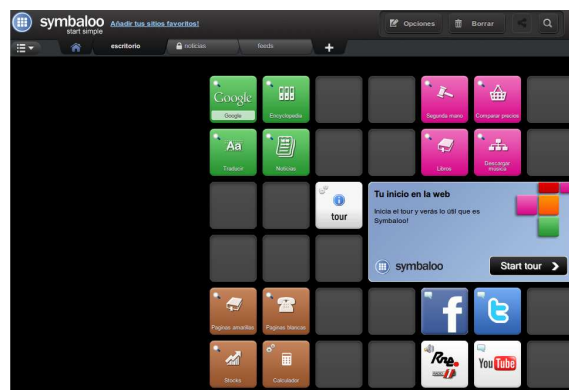
Entorns personals d'aprenentatge (EPA)

Un entorn personal és una eina que ens permet gestionar la informació que trobem a la xarxa que ens interessa i que fem servir habitualment. També pot incorporar accés a serveis complementaris com el correu electrònic, un calendari...

Si aquest entorn l'utilitzem per gestionar recursos que podem fer servir per un determinat procés d'aprenentatge parlariem d'entorn personal d'aprenentatge.

Els principals avantatges d'aquests entorns són:

- Fem servir una única eina per consultar la informació que ens interessa, sense necessitat de consultar totes les pàgines webs on es troba la informació.
- Aquesta eina es desa al núvol i per tant està accessible des de qualsevol dispositiu que fem servir que tingui connexió a Internet.

Il·lustració 5: Eina Symbaloo.

Els recursos que poden formar part d'un EPA són diversos:

- Serveis de comunicació: correu electrònic, videoconferència..
- Eines de treball col·laboratiu: Google Drive, Dropbox
- Xarxes socials: Twitter, Facebook ...
- Diccionaris i eines de traducció
- Cercadors generals i especialitzats
- -Actualitzacions de blocs o diaris que consultem habitualment.
- -Pàgines desades a marcadors socials.

Il·lustració 6: Eina Netvibes.

Com veurem més endavant existeixen diferents eines que faciliten la creació i personalització d'aquests entorns com Netvibes o Symbaloo.

Característiques d'entorns personals d'aprenentatges

El entorns personals d'aprenentatge encara que estiguin orientats a l'aprenentatge autònom això no vol dir que aquest sigui individual. Hem de tenir en compte que les relacions que mantenim a la xarxa també formen part important dels recursos que tenim per aprendre, i per tant establir connexions i poder col·laborar i compartir amb altres persones també ens ajudarà a assolir els nostres objectius.

Recursos i eines

Repositoris educatius oberts i altres recursos

El recursos educatius oberts són recursos digitals creats amb finalitat educativa que es troben de manera gratuïta i oberta per a docents i estudiants, i el públic general. El contingut dels mateixos és força variat: poden incloure textos, imatges, recursos d'àudio i vídeo, jocs educatius i eines de programari, entre d'altres. Aquests recursos es poden fer servir, compartir i reutilitzar segons siguin les necessitats formatives.

Alguns exemples de repositoris a la xarxa són:

[UOC OpenCourseWare](#): lloc web a través del qual la Universitat Oberta de Catalunya ofereix els seus materials docents per la comunitat d'Internet.

[UNED Abierta](#): portal que facilita la cerca de continguts educatius oberts de la UNED.

Il·lustració 7: Exemples de recursos educatius oberts.

[Projecte Agrega](#): projecte de les administracions públiques espanyoles i el sector privat creat amb l'objectiu d'oferir a la comunitat educativa un repositori de continguts digitals curriculars en línia.

[Alexandria](#): repositori de materials creat pel professorat dels centres educatius catalans.

[Edu3.cat](#): portal de ràdio i televisió educatives per Internet creat pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya en col·laboració amb la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals.

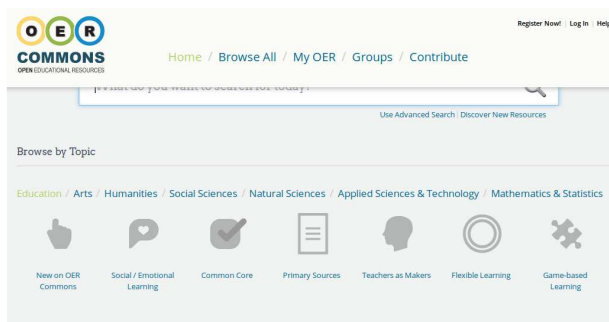
[Educatube](#): repositori de vídeos i documentals de diferents àrees temàtiques.

A nivell internacional podem destacar:

[OER Commons](#): materials i recursos educatius en línia accessibles per tota la comunitat d'Internet.

[Merlot](#): repositori de la universitat de Califòrnia als Estats Units centrat en materials universitaris

[CK12 Flexbooks](#): organització sense ànim de lucre que ofereix continguts d'ús obert d'alta qualitat que es poden readaptar o ampliar segons els diferents estils d'aprenentatge o necessitats curriculars.

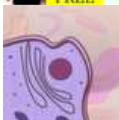
Il·lustració 8: Captura d'OER Commons.

Altres recursos

A la xarxa podem trobar diferents recursos i aplicacions orientats a l'aprenentatge de diferents àrees temàtiques que ens poden ser de gran utilitat :

Visual Anatomy : aplicació que facilita conèixer amb profunditat l'anatomia humana.

iCell: permet visionar l'interior d'una cèl·lula en 3D. Inclou exemples de tres tipus de cèl·lules: animals , plantes i bacteries.

Sky Map: converteix l'smartphone o tauleta en un observatori dels estels i les constel·lacions. (Només disponible per Android)

Més exemples d'aplicacions educatives

Altres exemples d'aplicacions educatives es poden trobar als següents enllaços:

iOS: <http://www.appscatala.cat/index.php/ios/educacio>

Android: <http://www.appscatala.cat/index.php/android/educacio>

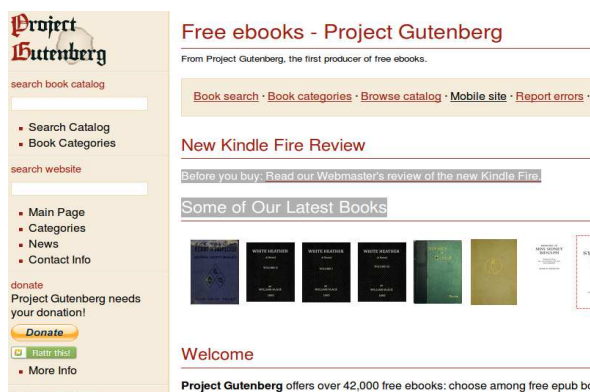
Per altra banda també existeixen altres catàlegs, repositoris i aplicacions que encara que no tinguin una finalitat educativa ens faciliten l'accés a diferents tipus de recursos:

Internet Archive: projecte que proporciona l'accés a col·leccions històriques existents en format digital.

Europeana,: permet explorar els recursos digitals dels museus, biblioteques, arxius i col·leccions audiovisuals d'Europa.

Projecte Gutemberg: biblioteca de llibres digitals gratuïts que es poden consultar en línia o descarregar en diversos formats.

Google Art Project: és una galeria virtual que permet apropar-se a les obres de museus situats en diferents països del món.

Il·lustració 9: Captura del projecte Gutemberg.

TED: permet l'accés a les conferències en format vídeo dels TED, organisme que té com a objectiu difondre idees innovadores sobre diferents àmbits (art, disseny, cultura, educació, tecnologia...)

NASA : aplicació oficial de l'agència nord americana responsable del programes espacials: permet consultar vídeos, imatges i notícies, entre d'altres.

Xarxes socials

Un altre recurs interessant són les xarxes socials: la ràpida expansió de les xarxes socials ha fet que cada individu es pugui convertir en un emissor d'informació o de coneixement i que el pugui transmetre als altres. A més l'intercanvi d'opinions i experiències que permet la interacció de diferents professionals o interessats en un temàtica facilita la creació del coneixement col·laboratiu i fomenta la participació.

També creix la percepció de que les persones poden crear xarxes per ajudar-se entre elles i per tant la formació ja no està exclusivament en mans d'institucions educatives.

Es poden trobar diferents categories:

1) **Xarxes específiques** per àrees de coneixement. Alguns exemples són:

[Sangakoo](#): xarxa social per aprendre matemàtiques.

[Bussuu](#): xarxa social per aprendre idiomes.

[Tiching](#): xarxa social per a la comunitat educativa per trobar continguts, compartir informació i connectar amb altres persones.

2) **Xarxes generalistes**, com Twitter, Google + o LinkedIn: es poden trobar grups especialitzats en diferents temàtiques. Per exemple:

A **Twitter** :

[Màrqueting digital](#)

[Música](#)

A **Google+** :

[Formació en línia](#)

Il·lustració 10: Captura de la portada de Tiching.

3) **Xarxes socials especialitzades** en continguts en diferents formats: ofereixen la possibilitat de cercar informació. Alguns exemples són:

[Presentacions](#)

[Vídeo](#)

[Documents](#)

Existeixen xarxes especialitzades en l'àmbit educatiu

També existeixen xarxes especialitzades en l'àmbit educatiu com [Edmodo](#) i [Twiducate](#).

Cursos gratuïts

Cursos Oberts Massius o **MOOCs (Massive Online Open Courses)**

Són un exemple de formació a distància planificats per adquirir un elevat volum d'usuaris gràcies al seu caràcter obert i participatiu, i amb una metodologia basada en l'intercanvi de coneixement.

Il·lustració 11: Exemple d'un MOOC - Massive Online Open Course

Per a què un curs pugui ser considerat un MOOC cal complir els següents requisits:

- Ha de tenir una estructura de curs: és a dir, que estigui estructurat i orientat a l'aprenentatge, i que comporti una sèrie de proves o d'avaluacions per acreditar el coneixement adquirit.
- Ha de tenir un caràcter massiu: el nombre de possibles matriculats, en principi és il·limitat o molt superior al que es podria realitzar en un curs presencial
- Es realitza a través d'Internet
- Ha de ser obert: els materials són accessibles de manera gratuïta a Internet.

El principals inconvenients són:

- Aprenentatge poc personalitzat
- Depèn de la participació dels alumnes
- Poc *feedback* del professor
- No estan reconeguts
- Moltes institucions fan servir els MOOC com a espai de promoció

Actualment moltes universitats ofereixen aquest tipus de cursos. Alguns [exemples de MOOCs](#) són:

Miríada: plataforma orientada a impartir cursos de les universitat iberoamericanes que formen part de la Xarxa Universia.

UNED COMA: entorn de formació oberta de la UNED

Coursera: plataforma d'educació virtual gratuïta que ofereix cursos de diferents universitats de prestigi, la majoria en anglès.

Altres [plataformes educatives](#)

Per altra banda també existeixen a la xarxa companyies i institucions que ofereixen cursos

específics sobre determinades temàtiques i que faciliten un tipus d'aprenentatge més personalitzat:

Flogg: empresa que ofereix formació pràctica i molt específica, i que té en compte les competències que demanen les empreses.

Khan Academy: : plataforma basada en l'ús de vídeo tutorials sobre diferents temàtiques i orientada a que els usuaris adaptin el seu procés d'aprenentatge a les seves necessitats.

Udacity: organització educativa privada que ofereix de manera gratuïta l'accés a cursos basats en una metodologia d'aprenentatge pràctic.

Altres eines

Altres eines que també es poden fer servir per aprendre i que fomenten l'aprenentatge col·laboratiu són:

Fòrums: és un espai on un grup de persones debat sobre un tema determinat enviant missatges escrits que tots els membres del fòrum poden veure. Els fòrums poden ser públics o privats i són una eina que s'acostuma a fer servir als entorns o comunitats d'aprenentatge.

Alguns [exemples de fòrums](#) a la xarxa.

Wikis: és una pàgina web que pot ser editada per diferents persones. Les wikis tenen poden ser força útils per realitzar treballs o projectes col·laboratius en línia. L'exemple més conegut és el de la [Viquipèdia](#).

Il·lustració 12: Captura d'un article a WikiHow.

El funcionament de les wikis

Per obtenir més informació sobre el funcionament de les wikis es pot consultar el següent [tutorial](#).

Algunes [eines per crear wikis](#): Wikispaces, Wiki.com i Google Sites.

Les llistes de correu: serveixen per enviar un mateix missatge a un gran nombre de gent .

D'aquesta manera permeten als usuaris interessats en una determinada temàtica rebre informació periòdica via correu electrònic.

Moltes organitzacions utilitzen aquesta eina per enviar notícies, publicitat o altres informacions d'interès sobre un tema específic.

Per fer servir aquest servei cal inscriure's prèviament a la llista que ens interessi.

Alguns exemples de [llistes de correu](#).

2. La gestió i personalització de la informació

L'organització i gestió de la informació que consultem habitualment a Internet és un element que ens ajudarà a optimitzar el temps que dediquem a la xarxa per mantenir-nos informats o cercar informació que sigui del nostre interès.

Per altra banda si tenim en compte l'augment de la diversitat de fonts d'informació que podem fer servir (blocs, diaris, xarxes socials, webs institucionals, recursos multimèdia...) i que els continguts a Internet s'actualitzen constantment cada cop es fa més necessari tenir habilitats per utilitzar determinades eines que ens ajudaran a la tasca d'accedir, desar i compartir aquesta informació.

Algunes de les principals eines que podem fer servir són:

- Agregadors i lectors de continguts
- Afegidors socials
- Escriptoris virtuals
- Calendaris i organitzadors de tasques

Agregadors i lectors de continguts

El **RSS, XML o Atom** és una tecnologia desenvolupada pels llocs web que s'actualitzen amb freqüència, com blocs o mitjans de comunicació digitals i que facilita la sindicació de continguts, és a dir, la subscripció i la integració dels mateixos en altres eines o pàgines web.

Cada arxiu RSS es coneix com a canal RSS o *feed* en anglès.

Il·lustració 13: Els dispositius digitals permeten un alt grau de personalització. Autoria: Digitpedia Com. Obra sota llicència CC Reconeixement 2.0

Més informació sobre agregadors i lectors de continguts

Per a obtenir més informació es pot consultar l'etiqueta [lector continguts](#) a l'eina del marcador social.
[https://groups.diigo.com/group/cibernarium/content/tag/lector_continguts]

El símbols que ens permeten identificar la sindicació de continguts són:

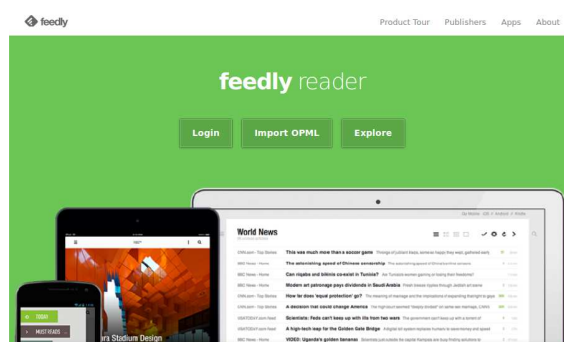

Il·lustració 14: Símbols que identifiquen la sindicació de continguts

L'aplicació d'aquesta tecnologia es caracteritzar per:

- Es necessita una eina específica que ens ajudi a gestionar aquesta informació: els **agregadors o lectors** de continguts.

- Amb aquest tipus de format l'usuari no ha de navegar per Internet per trobar les novetats sinó que a través dels agregadors o lectors es recull aquesta informació en forma de titulars web . També pot incloure informació addicional com el nom de l'autor o la data i hora de publicació del contingut. Per exemple, ens podem subscriure a la secció de cultura d'un diari o bé les entrades d'un bloc per a rebre directament totes les novetats sense haver-hi d'accedir al lloc web.

Il·lustració 15: Pàgina de portada del web de l'eina Feedly.

- Per llegir-les novetats només cal obrir aquesta eina i estaran accessibles a la mateixa pantalla, sense necessitat d'accedir al pàgina web d'origen de la informació.
- Els continguts poden provenir de diferents fonts : pàgines web, blocs, wikis, podcasts...
- Facilita compartir la informació i utilitzar-la en d'altres llocs web o programes.

Conceptes importants de la sincronització de continguts

- És un sistema àgil, donat que no cal descarregar les imatges i altres elements web, només els titulars.
- Els agregadors redueixen els temps necessari i l'esforç destinat a trobar els continguts que s'han renovat, i faciliten crear un espai únic d'informació personalitzat.

Alguns dels lectors o agregadors més utilitzats són:

Feedly: (app)

- Eina que es sincronitza amb altres subscriptors i permet organitzar, llegir la informació de manera molt visual.
- A més facilita poder compartir en contingut amb altres eines i xarxes socials com Twitter, LinkedIn o Evernote.
- Facilita llegir la informació sense necessitat de connexió a Internet.

Netvibes:

- És un lector de RSS que a més funciona com a eina d'escriptori
- Es totalment personalitzable i funciona mitjançant ginyes
- Actualment està accessible a través de la web.

Il·lustració 16: Pàgina de portada del web de l'eina Netvibes.

Flipboard (app Android)

- Permet afegir canals RSS i informació provinent de xarxes socials com Facebook, Twitter, Instagram o Google +)
- La seva presentació és molt visual i permet presentar la informació en forma de revista amb imatges.

Com funciona Flipboard?

Per conèixer el detall el funcionament d'aquesta eina es pot consultar el [següent vídeo](#).

Google Currents

- Facilita l'accés a edicions gratuïtes de revistes i diaris, a més permet llegir les subscripcions que realitzem als blocs a través de Google Reader.
- Permet la lectura sense connexió a Internet
- Integra l'eina de traducció de Google.

Altres [eines de sindicació de continguts](#): Newsblur (app), The Old Reader, Pulse (app).

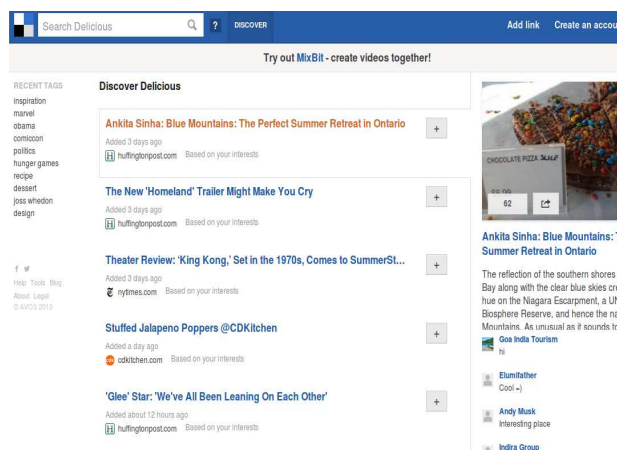
Marcadors socials

Els marcadors socials són una aplicació de la web 2.0 que permet emmagatzemar, classificar i compartir enllaços i fonts d'informació a Internet. Amb aquesta eina, els usuaris són els principals protagonistes, donat que seleccionen i classifiquen la informació segons els seus interessos.

El fet de que puguin ser consultats en línia facilita que l'accés independentment de l'ordinador o dispositiu que fem servir. En aquest sentit el preferits dels navegadors també faciliten l'emmagatzemament d'enllaços però amb l'inconvenient que només estan accessibles al navegador i ordinador on els configurem.

Els marcadors socials que hi ha disponibles a la xarxa són diversos però tots permeten les funcions bàsiques com:

- L'emmagatzematge de recursos
- La descripció mitjançant etiquetes
- Possibilitat de compartir-los amb altres usuaris

Il·lustració 17: Captura de l'eina Delicious.

A més, ofereixen diferents tipus de serveis com:

- Votar els recursos desats per altres usuaris
- Establir sindicació de continguts amb determinades etiquetes o usuaris
- Formar grups d'usuaris
- Desar marcadors privadament de manera que no quedin visibles per a la resta d'usuaris
- Exportar i importar marcadors des d'altres aplicacions en línia o des dels navegadors
- Disposar de correu intern per a afavorir la comunicació entre els diferents usuaris

Alguns dels marcadors que trobem a la xarxa de manera gratuïta són:

Delicious: (app)

- Permet desar i recuperar a la xarxa les adreces d'interès.
- Facilita la categorització amb paraules clau (etiquetes), fet que n'agilitza la localització.
- Permet compartir-les amb altres usuaris del servei i així conèixer qui (i quanta gent) ha desat un determinat enllaç.

Diigo.com: (app)

- Servei que ofereix la possibilitat de recollir i organitzar els favorits a la xarxa
- Facilita subratllar amb fluorescent la web o desar els paràgrafs d'un text
- Permet deixar notes i comentaris en una pàgina web i fer-les públiques

Més informació sobre els marcadors socials

Per conèixer el detall el funcionament d'aquesta eina es pot consultar el [següent tutorial](#).

[Menéame](#): (web i app)

- Marcador de notícies on els usuaris poden votar, promovent les més votades a la pàgina principal.
- Combina els marcadors socials, el *blogging* i la sindicació.
- Quan un usuari de Menéame envia una notícia, aquesta passa a la secció Menear pendents visible per tots els usuaris i des d'on pot ser votada.
- A més, els usuaris registrats tenen l'opció de votar negativament una notícia.

Il·lustració 18: Marcador social Meneame

[Pearltrees](#): (web)

- Servei que mostra els continguts d'una manera molt visual i atractiva
- Amb aquesta eina cada enllaç desat és una "perla" amb la qual es forma un arbre temàtic .
- La seva utilització es força intuïtiva, donat que permet arrossegar i canviar de lloc els enllaços.
- Es connecta també amb altres xarxes socials com Twitter.

Il·lustració 19: Marcador social Pearltree

Zotero:

- És un programari de gestió de referència lliure i de codi obert per a la gestió de dades bibliogràfiques i materials relacionats (com arxius PDF).
- Zotero detecta la informació bibliogràfica d'un llibre, article o qualsevol altre recurs i permet desar-lo amb un sol clic. Els usuaris poden afegir-hi notes, etiquetes i la seva pròpia informació. Aquestes referències bibliogràfiques poden exportar-se com a bibliografies.
- Funciona amb una extensió als navegadors Mozilla Firefox, Chrome i Safari
- Actualment existeixen aplicacions mòbils com Zandy, Scanner for Zotero o Bibup.

Més informació sobre el funcionament d'aquesta eina

Per conèixer el detall el funcionament d'aquesta eina en format web es poden consultar els [següents recursos](#).

Escriptoris virtuals

Els escriptoris virtuals o pàgines d'inici personalitzades són aplicacions que utilitzen la **web 2.0** i tots els seus avantatges (*feeds*, *ginyes*, etc.) per **fusionar** els principals elements i aplicacions que utilitzem freqüentment a Internet, tot en un sol espai.

Podem tenir, per exemple, la safata d'entrada de correu electrònic, juntament amb els titulars dels diaris que consultem, les dades climatològiques, i el perfil de les xarxes socials que fem servir, entre d'altres serveis.

[Algunes de les eines](#) que podem fer servir són:

[Symbaloo](#): (app)

- És una eina fàcil i molt intuïtiva d'utilitzar
- A cada pantalla (o webmix) trobem diferents elements que podem configurar amb blocs.
- Els blocs es poden personalitzar amb colors i d'aquesta manera facilita la seva identificació visual i l'agrupació segons sigui el seu tema.

Il·lustració 20: Exemple d'escriptori virtual de Symbaloo, amb notícies.

[Netvibes](#):

- Permet configurar una pàgina d'inici personalitzada en qualsevol ordinador o dispositiu mòbil.
- A més de la integració de canals RSS facilita integrar i revisar la informació de les xarxes socials que fem servir.
- A més de la nostra pàgina personal és possible crear una pàgina web pública.
- Facilita ordenar els diferents ginys arrossegant-los i deixant-los anar sobre l'espai de la pàgina.

[MyMSN](#):

- Per configurar-la cal tenir un compte de Microsoft.
- Es poden agregar noves pàgines, configurar i personalitzar la pàgina d'inici amb dissenys i colors, afegir continguts, etc.
- La pàgina també té el cercador Bing incorporat.

Il·lustració 21: Exemple d'escriptori virtual - MyMSN

Calendaris i organitzadors de tasques

Els calendaris virtuals permeten totes les funcionalitats de les agendes i calendaris convencionals, amb aplicacions addicionals que complementen el seu servei.

A més existeixen nombroses eines que ajuden a planificar les tasques quotidianes i professionals.

Algunes de les eines més populars són:

[Google Calendar](#): (app)

- Aquest calendari virtual és gratuït i es troba en multitud d'idiomes.
- Per accedir-hi s'ha de tenir un compte d'alguns dels serveis de Google o bé crear-ne un.
- Permet afegir esdeveniments i enviar invitacions fàcilment, compartir el calendari amb altres persones o bé fer-ho públic i realitzar recerques d'esdeveniments que poden interessar-nos.

Illustration 22: Aplicatiu Android de Google Calendar

[Més informació sobre el Google Calendar](#)

Per conèixer el detall el funcionament d'aquesta eina en format web es pot consultar els següents recursos:

[Ajuda Google Calendar](#)

[Yahoo! Calendar](#):

- Està vinculat al compte de correu electrònic de Yahoo
- Entre d'altres funcionalitats permet compartir el calendari amb altres persones i confirmar els esdeveniments

[MyLife Organized](#) (app)

- És una eina amb la qual gestionar totes les tasques pendents, encàrrecs, cites i altres.
- Es poden ordenar els elements en forma d'arbre per a una millor organització visual, assignar-los prioritats i incloure notes i comentaris.

- També hi ha una versió de pagament capaç de sincronitzar-se amb els programes més coneguts.
- Facilita organitzar tasques i projectes
- Actualment només hi ha una versió en anglès

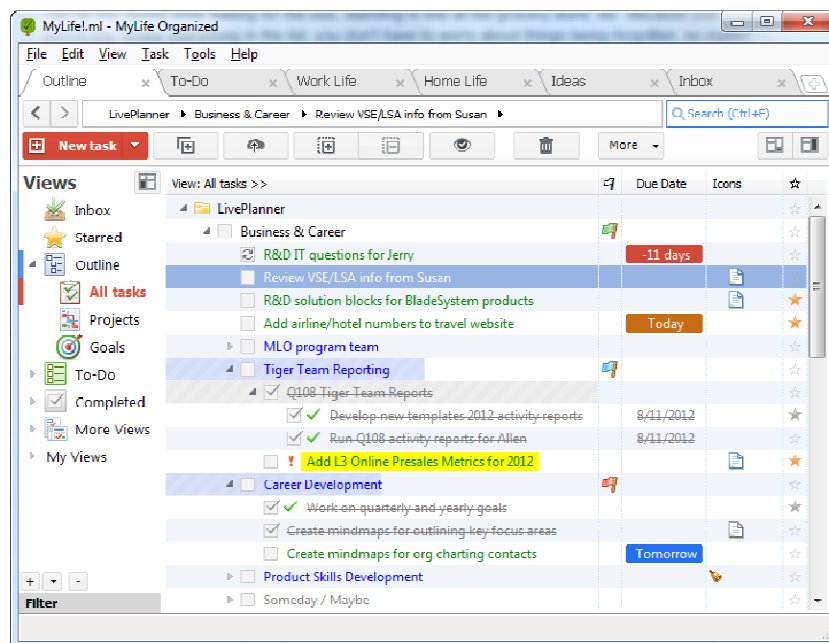

Illustration 23: Aplicatiu MLO My Life Organized

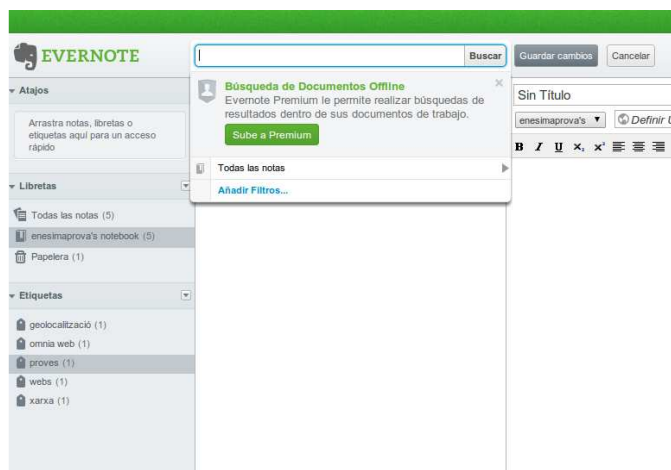
Remember the milk (app)

- Està disponible en més de 20 idiomes.
- Ordena i classifica les tasques per núvols d'etiquetes que es poden compartir amb altres contactes.
- Permet enviar recordatoris de les tasques pendents a través d'SMS i els principals programes de missatgeria instantània.
- A més, permet la integració amb altres aplicacions web, entre les quals destaquen les que permeten la geolocalització del lloc on s'han de realitzar les tasques pendents, com Google Maps, i la sincronització amb calendaris, com Google Calendar o iCal, del sistema operatiu iOS.

Evernote (app)

- Està orientada a l'organització de la informació personal a través de crear i organitzar notes de text, arxius, missatges de veu, fotografies, captures o adreces de pàgines web.
- Està disponible en versions instal·lables per diversos sistemes operatius i també al núvol, amb la qual cosa permet la sincronització de la informació i l'accés des de qualsevol

Il·lustració 24: Captura de l'eina Evernote.

dispositiu on tinguem configurat el nostre compte.

- Possibilita etiquetar el contingut digital per facilitar la seva cerca posterior.
- Permet llegir text en fotografies, arxius en format pdf o documents escanejats.
- Possibilita incloure dintre de les cerques que realitzem a Google el compte d'Evernote.
- Les notes es poden compartir amb altres usuaris o bé fer-se públiques mitjançant l'enviament del seu enllaç.
- Quan un usuari es crea un compte automàticament se li assigna una adreça de correu electrònic a la qual podrà enviar arxius que s'emmagatzemaran com a notes al seu compte.

3. Les eines de treball col·laboratiu

Moltes de les eines que formen part del que s'anomena *cloud computing* o eines al núvol faciliten poder compartir la informació. Un exemple són els anomenats magatzems virtuals permanents com [Dropbox](#), [Google Drive](#) o [Sky Drive](#), que a més de sincronitzar la informació que gestionem en diferents dispositius faciliten impulsar iniciatives basades en el treball col·laboratiu.

Els magatzems virtuals

Alguns exemples d'eines que proporcionen [espais de treball col·laboratiu](#) són:

[Dropbox](#)

Permet emmagatzemar i sincronitzar arxius en línia i entre diferents dispositius. Per accedir s'ha de crear un compte personal i el servei gratuït proporciona un espai de 2GB.

Facilita compartir carpetes amb altres usuaris: de manera que si compartim un contingut i el receptor accepta la nostra invitació el contingut queda integrat en el compte de l'usuari que hem escollit.

Podem tenir una carpeta pública i publicar els enllaços corresponents a aquests fitxers. Crea una còpia de seguretat de tots els arxius i permet accedir a un històric de versions. En aquest sentit diferents usuaris poden fer versions d'un mateix document però no poden treballar al mateix temps.

[Google Drive](#)

Proporciona un espai mínim gratuït de 5 GB i permet la sincronització amb dispositius mòbils.

Està integrat amb el correu electrònic de Gmail, Google+ i altres serveis de Google. Si ja es té un compte creat en algun d'aquests serveis no cal un nou registre, però sí cal confirmar que es vol fer servir l'eina.

Integra GoogleDocs, paquet ofimàtic en línia format pels editors de documents, fulls de càlcul, presentacions, dibuixos i formularis de Google que ofereixen possibilitats de col·laboració en temps real. Aquesta eina permet desar els fitxers que creem i descarregar-los en diversos formats. També permet pujar qualsevol document que tinguem creat en un altre programa (Microsoft Office, Open Office...) i convertir-lo, de manera que sigui editable a través del navegador (sense necessitat d'obrir cap altre programa).

Possibilita compartir tots els arxius amb altres persones diferenciant el rols d'editors, col·laboradors i lectors. Afavoreix el treball en xarxa donat que poden accedir fins a 50 persones a un mateix document. Permet consultar l'historial d'actualitzacions i retornar

Il·lustració 25: Exemple de document de Google Drive.

a les versions anteriors, i incorpora un xat per facilitar que els usuaris que estan col·laborant puguin intercanviar informació.

Facilita la instal·lació d'un complement de sincronització a l'ordinador per tal de poder arxivar documents locals.

Permet activar l'opció de "Veure documents sense connexió" de manera que podríem accedir als arxius que no són Google Docs (per exemple, PDF, documents Word o fulls de càlcul d'Excel) sense estar connectats a la xarxa.

Sky Drive

És un magatzem virtual al núvol que proporciona un espai mínim gratuït de 7 GB.

Està integrat amb el correu electrònic de Hotmail, si ja es té un compte creat no cal un nou registre.

Integra la possibilitat d'editar documents de Word, Excel, Power Point i One Note (bloc de notes).

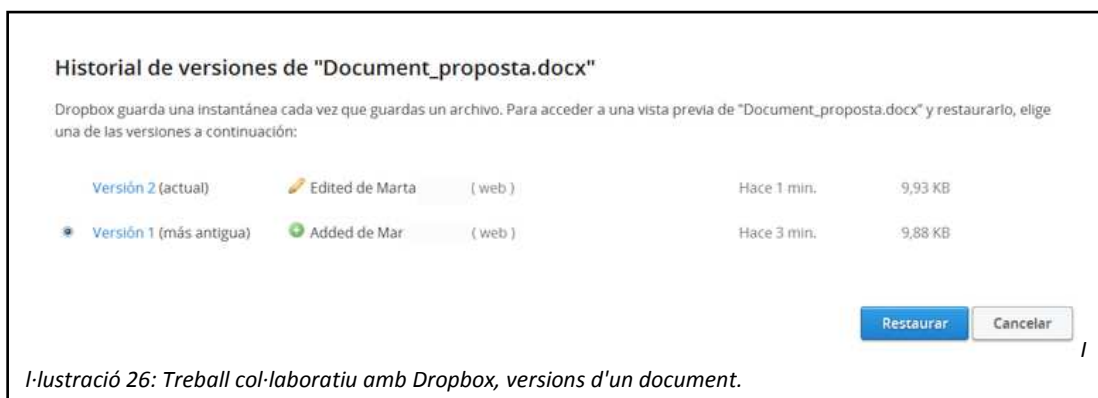
Possibilita el treball en temps real de diversos usuaris sobre el mateix fitxer i facilita l'accés a l'historial de versions.

Proporciona una aplicació instal·lable que permet tenir les carpetes integrades al nostre ordinador.

Facilita la integració amb l'agenda de contactes i el calendari de Windows.

Les opcions per compartir i treballar en xarxa són diferents segons les eines que fem servir però a trets generals podem dir que per defecte tots els arxius són privats i si volem compartir-los hem d'activar les opcions que ens permeten fer-los públics amb una o més d'una persona.

Compartir un document o un directori ens facilita les tasques de treball col·laboratiu en el sentit de que podrem treballar una mateixa informació sense haver d'enviar arxius o informació per correu electrònic (o altres sistemes) i evitarem d'aquesta manera inconvenients habituals com la pèrdua d'informació o la duplicitat de versions d'un mateix arxiu. Aquest serveis també incorporen opcions per veure i tenir la possibilitat de restaurar les diferents actualitzacions que hem fet sobre un mateix document. Podrem, en la majoria dels casos, detectar qui ha modificat el document, quan ho ha fet, etc.

Il·lustració 26: Treball col·laboratiu amb Dropbox, versions d'un document.

Per altra banda, si activem les opcions per compartir o fer públic un document hem de tenir en compte que aquest contingut deixa d'estar fora del nostre àmbit de control i per tant aquesta informació pot arribar a mans de terceres persones amb les que inicialment nosaltres no volíem compartir aquesta informació. Per evitar que això es produeixi hem d'assegurar-nos que coneixem bé els diferents nivells de seguretat del magatzem virtual que estem fent servir, i per altra banda seleccionar les opcions que ens permeten garantir un major control de la informació (per exemple, evitar que una persona al qual hem donat accés a la nostra carpeta pugui compartir també aquest contingut amb una tercera persona).

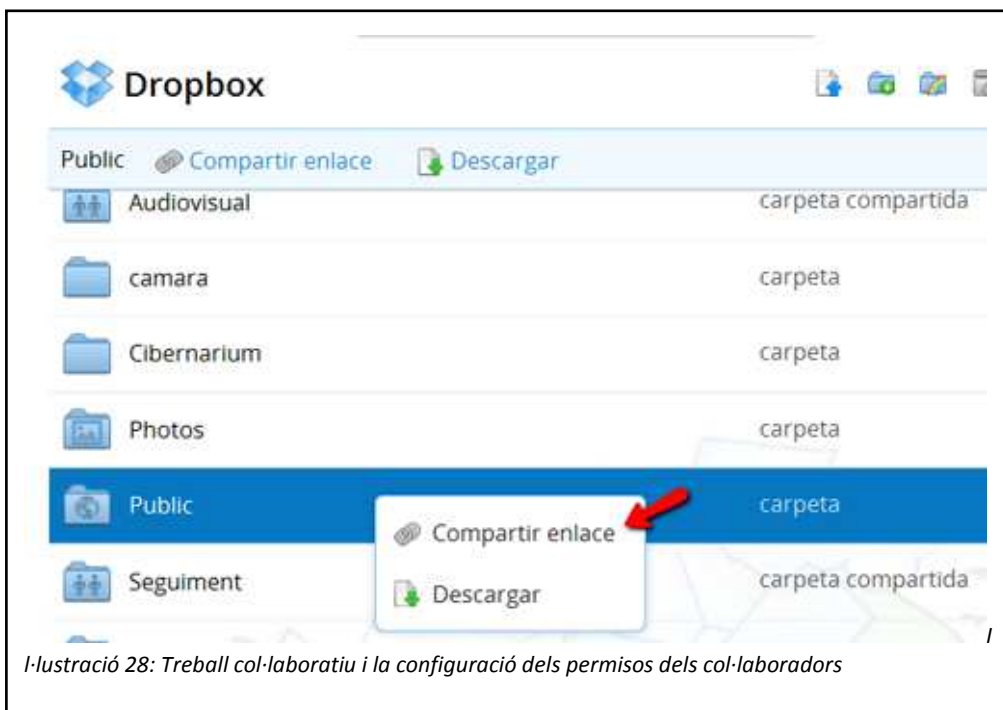
La configuració de les eines per compartir la informació

Oferir el permís per a accedir a la informació, independentment del format que aquesta tingui (text, imatge, àudio, vídeo, presentacions...)

Com hem comentat abans, els arxius i carpetes que gestionem per defecte són privats però, independentment de l'eina que fem servir, podem activar les opcions per a que altres usuaris tinguin accés, a mode de consulta, d'aquesta informació.

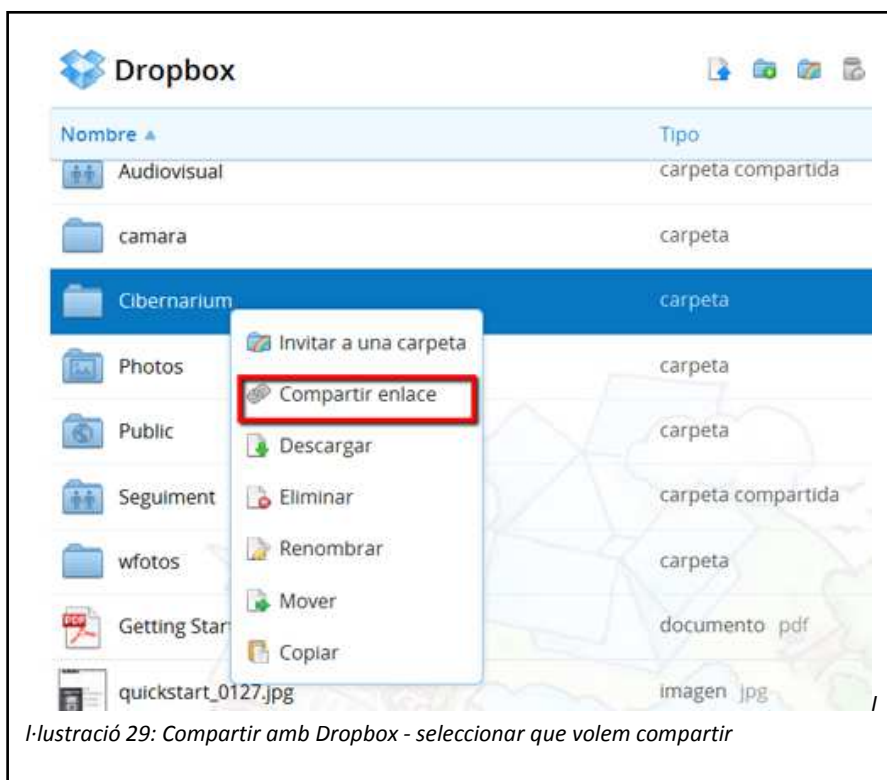
En el cas de Dropbox, per exemple, tenim dues opcions:

- Disposem d'una carpeta creada per defecte amb el nom de "**Public**" que ens permetrà que tots els arxius que arrosseguem puguin ser publicats a la web. D'aquests arxius podrem copiar la seva url i facilitar-la a altres usuaris o bé compartir-la en les xarxes socials.

- També tenim l'opció de crear l'enllaç d'un arxiu o d'una carpeta que nosaltres seleccionem. Si seleccionem l'opció "**Compartir**" se'ns desplega la pantalla per introduir les adreces de correu electrònic de les persones a les quals volem donar accés.

1. Seleccionar la carpeta o arxiu que volem publicar

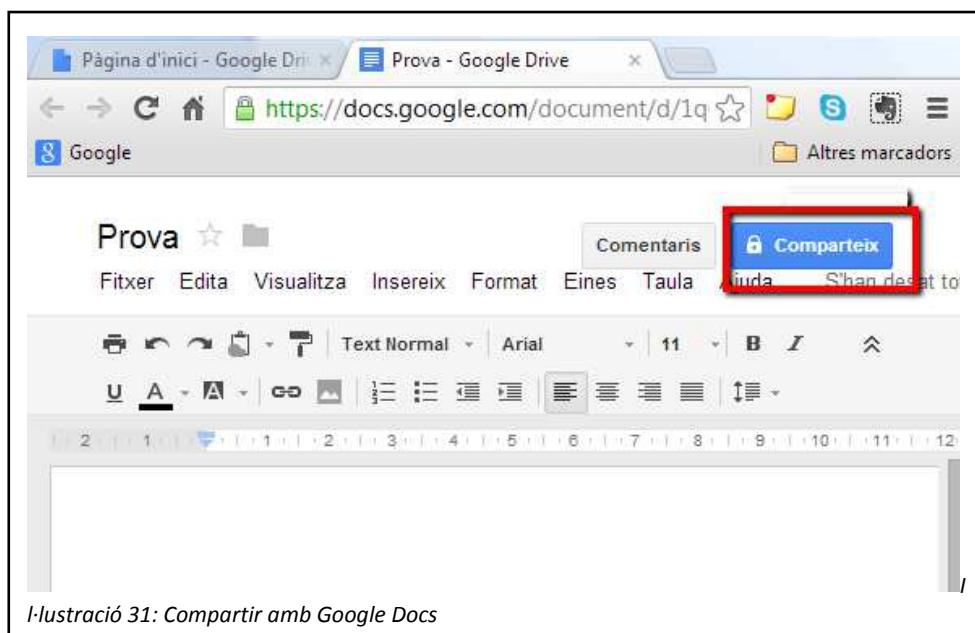
2. Compartir via correu electrònic o copiar l'enllaç.

Oferir la capacitat de modificar o esborrar dades i documents

Les eines que permeten treballar en temps real disposen en la seva configuració d'opcions per gestionar el nivell d'accés que volem proporcionar a altres usuaris. Per exemple, en el cas de Google Drive, configurem aquests elements a través de l'opció "Compartir", i ens permet diferenciar entre el propietari, i les persones que poden editar, comentar i visualitzar. Hi ha diferents nivells de permisos que són configurables.

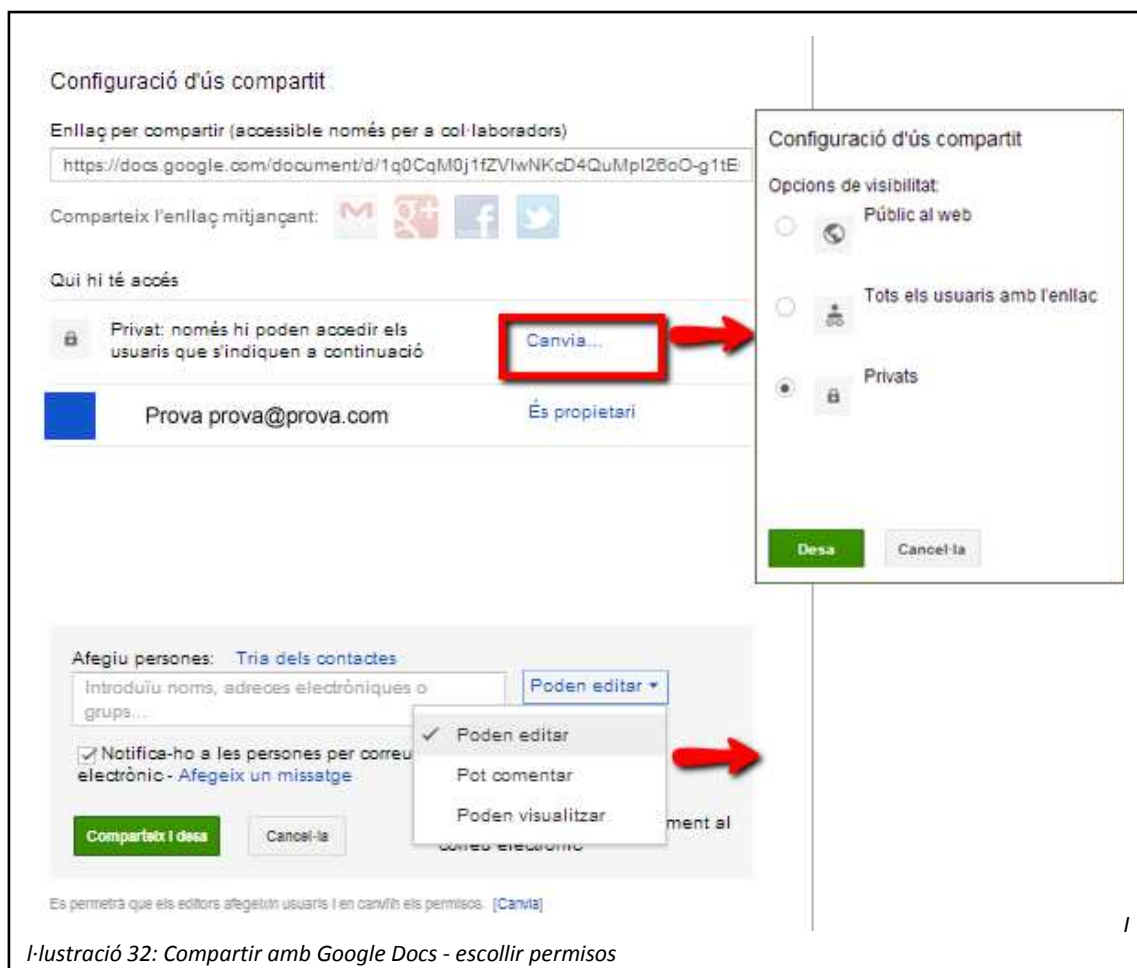
1. Seleccionar l'opció "Compartir" d'un document de GoogleDocs.

I-lustració 31: Compartir amb Google Docs

Si afegim les adreces de correu electrònic i al costat seleccionem el rol corresponent, aquests usuaris tindran aquests permisos respecte al fitxer o carpeta seleccionada.

2. Configurar la privacitat del document i escollir els permisos si compartim el document.

I-lustració 32: Compartir amb Google Docs - escollir permisos

La sincronització de la informació

La majoria d'eines d'emmagatzematge virtual estan proporcionen a l'usuari complements instal·lables a l'ordinador habitual, ja sigui de sobretaula o portàtil, que permeten que l'organització de carpetes que hem creat estiguin integrades al nostre ordinador.

Il·lustració 33: Compartir amb Sky Drive

D'aquesta manera copiar i moure arxius es realitza d'una manera molt àgil, i per altra banda, ens permet accedir a la informació en el cas de que no disposem de connexió a Internet. Aquest complement es sincronitza automàticament amb la resta de dispositius portàtils on fem servir aquesta eina i al magatzem virtual i per tant, ens garanteix que sempre podrem consultar la mateixa informació independentment del dispositiu que fem servir.

Il·lustració 34: Compartir amb SkyDrive - App

Il·lustració 35: Compartir amb Google Docs App

Més informació sobre el funcionament de les eines

Per conèixer el detall el funcionament d'aquesta eina es poden consultar els següents recursos:

- [Ajuda de Google Docs](#)
- [Ajuda dels comptes de Google](#)

El treball col·laboratiu, el teletreball i la mobilitat

Noves claus de la societat del S.XXI?

Totes aquestes eines que hem descrit faciliten apropar Internet cada cop més als usuaris, i a més, incrementen la **mobilitat laboral** de manera significativa. El fet de que podem disposar d'un seguit de **serveis virtuals** que ens permeten desenvolupar l'activitat professional sense la necessitat de desplaçar-nos a l'oficina d'una companyia de forma rutinària, fa que les propostes de teletreball, tradicionalment poc considerades, comencin a ser valorades per moltes empreses.

Il·lustració 36: Amb dispositius mòbils es pot treballar de manera remota. Autoria: Citrix Online. Obra sota llicència CC Reconeixement – No Comercial – Sense obra derivada 2.0

La definició de teletreball

El teletreball no és sinó una forma de treballar, durant un temps que pot ser variable: en desplaçaments puntuals d'un treballador qualsevol, per a una tipologia de treballador que inverteix la major part del seu temps fora de l'empresa, i, fins i tot, per als treballadors autònoms o *freelance*.

També afavoreixen portar a terme i realitzar el seguiment d'iniciatives relacionades amb el **treball en col·laboració d'equips deslocalitzats**, on els diferents integrants no es troben físicament a la mateixa ubicació geogràfica.

Per altra banda, també apareixen noves propostes com el **coworking**, modalitat de treball que permet als professionals independents i emprenedors de diferents sectors compartir un mateix espai, tant físic com virtual, per portar a terme els seus projectes i generar d'altres nous.

En aquest sentit, treballar en xarxa facilita anar més enllà de l'enfocament tradicional del treball en equip ja que potencia elements com:

- la **participació**
- la **presa conjunta** de decisions
- la **construcció** del coneixement de manera **col·lectiva**, i
- el **diàleg** i **intercanvi** d'idees permanents.

I de manera indirecta s'afavoreix, mitjançant la participació activa, el compromís del tots els membres implicats en un determinat projecte.

Per tant, no és estrany pensar que l'ús extensiu de la tecnologia en xarxa pot tenir un gran impacte en diferents àmbits de la nostra societat que impulsin noves formes de relació que modifiquin el sistema tradicional jeràrquic, on el coneixement i la informació es distribueix de dalt a baix, i passar a un model més democràtic i participatiu on tots els individus poden aportar els seus coneixements i experiències per l'assoliment d'uns objectius comuns.

Il·lustració 37: Oficina de coworking Citizen Space.

Autoria: Josh Hallett. Obra sota llicència CC

Reconeixement – No Comercial – Sense obra derivada 2.0

Incrementar el grau de responsabilitat, d'autonomia i participació no només dels treballadors, sinó dels ciutadans en general, pot ser una de les conseqüències de la democratització d'Internet i de l'estandardització de la tecnologia. Fer que aquests canvis arribin al conjunt de les institucions (polítiques, educatives...) pot ser un dels reptes futurs de la societat del coneixement i de la informació.

4. Recursos temàtics

L'aprenentatge d'idiomes

La xarxa ofereix multiplicitat de recursos i eines que podem fer servir per **millorar les competències lingüístiques**. Entre d'altres podem trobar:

- Recursos específics sobre l'aprenentatge d'idiomes: diccionaris, traductors, exercicis de gramàtica, comunitats per a l'aprenentatge etc..
- Eines de comunicació per practicar l'idioma amb altres persones: trucades de veu, vídeo trucades, missatgeria instantània, correu electrònic..
- Recursos en altres llengües que no tenen una finalitat educativa: diaris, vídeos, xarxes socials.
- Xarxes socials que organitzen trobades presencials per fer intercanvi d'idiomes.

Il·lustració 38: Aprenentatge en grup. Autoria: Laura Coughlin. Obra sota llicència CC Reconeixement – No Comercial 2.0

Anglès

A) Recursos per a l'aprenentatge:

Diccionaris i traductors en línia

[Wordreference](#): (app)
[Traductor de Google](#) : (app)
[Bing Translator](#):
[Babylon](#):
[World Lingo](#):
[SDL Free translation](#):
[Online Picture Dictionary](#):
[Merriam-Webster](#): (app)
[Cambridge](#):
[Howjsay.com](#) :

[Exercicis de vocabulari, gramàtica i fonètica](#)

Podcasts

[English Pronunciation Podcast](#)
[English as a Second Language Podcast](#)

Comunitats d'aprenentatge

[Voxy](#) (app)
[Bussuu.com](#) (app)
[Duolingo](#) (app)

SABIES
QUE...

Intercanvis presencials

També existeixen comunitats d'intercanvi presencials que organitzen les seves trobades a través de la xarxa. A Barcelona es pot trobar informació a [aquestes pàgines](#).

SABER-NE
MÉS

Recursos sobre l'aprenentatge d'angles

Per conèixer més recursos es poden consultar [les seqüents pàgines web.](#), així com alguns [consells i recomanacions](#)

B) Recursos en anglès:

[Vídeos](#)
[Diaris](#)
[Llibres](#)

Recursos d'altres idiomes

[Castellà](#)
[Català](#)
[Diversos idiomes](#)

La cerca de feina

A Internet també trobem informació i recursos relacionats amb la cerca de feina (xarxes socials, eines per elaborar vídeo currículums, portals de cerca de feina,)

Al lloc web de [Barcelona Activa](#) trobareu tota la informació actualitzada sobre aquesta temàtica:

Podeu consultar l'apartat de [Barcelona Treball](#) on trobareu recursos relacionats amb:

- El procés de cerca de feina
- Models de currículums i cartes de presentació
- Eines per elaborar vídeo currículums
- Canals de cerca de feina
- Proves de selecció i l'entrevista de treball
- Eines d'autoavaluació de competències professionals
- Programació i inscripció a activitats formatives presencials

Il·lustració 39: Captura web Barcelona Activa.